

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
หลักสูตรอาชีพ การทำเครื่องตี๋ม จำนวน ๓๕ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ประจำจังหวัดพิจิตร

ความเป็นมา

ในภาวะการณ์ปัจจุบัน ความเจริญก้าวหน้าด้านเศรษฐกิจ และเทคโนโลยี มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว การดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพมีการแข่งขันค่อนข้างสูง มีการใช้จ่ายในชีวิตประจำวันเพิ่มขึ้น อีกทั้ง สภาพบ้านเมืองในปัจจุบันที่ประสบปัญหาด้านเศรษฐกิจ ราคาสินค้าโดยทั่วไปได้ปรับตัวสูง ประชาชนโดยทั่วไปจึงต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การประกอบอาชีพในปัจจุบันจึงไม่ได้มุ่งเน้นเพียงรายได้หลักเพียงอย่างเดียว การสนับสนุนให้ประชาชนโดยทั่วไปมีอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ตลอดจนการพึ่งพาตนเองโดยใช้หลักการและปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง ” ซึ่งมีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในตำบลหน้าเขา ซึ่งส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกี่ยวข้องกับการเกษตร การทำสวน เป็นอาชีพหลัก และมีการว่างงานหลังจากเก็บเกี่ยวผลผลิตในสภาพสังคมปัจจุบันมนุษย์เราได้รับ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากร ธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวน ประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกมุมโลก มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและ ชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ต้องเร่งรีบแข่งกับเวลาในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงตนเองและครอบครัว ไม่มีเวลาที่จะรับประทานอาหารเช้า จึงมีธุรกิจเกิดขึ้นเพื่อตอบโจทย์ลูกค้า คือการทำธุรกิจเครื่องตี๋ม ซึ่งเป็นที่นิยมของบุคคลทั่วไป กลายเป็นวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันทั่วโลกทั้งในทวีปเอเชีย ยุโรป อเมริกา ออสเตรเลีย และแอฟริกา การทำธุรกิจเครื่องตี๋ม มีหลากหลายชนิด แต่ละชนิดจะมีรสชาติที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการเตรียมการทำงานบริการ การทำธุรกิจเครื่องตี๋ม ผู้ขายจะต้องมีความรู้ในเรื่องการเลือกซื้อ หรือคัดเลือก ผลิตภัณฑ์และวัสดุที่เป็นวัตถุดิบสำคัญนำมาใช้ในการทำธุรกิจเครื่องตี๋ม เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้บริโภค นอกจากนี้ยังต้องมีความรู้ในเรื่องอื่นๆ อีก เช่น เทคนิควิธีการทำธุรกิจเครื่องตี๋ม การจัดจำหน่าย การออกแบบ บรรจุผลิตภัณฑ์ที่จะใส่ในธุรกิจเครื่องตี๋มเพื่อดึงดูดลูกค้าให้มีความสนใจมากขึ้น การคำนวณต้นทุน และการ กำหนดราคาขายที่เหมาะสมเพื่อดึงดูดผู้บริโภคให้เกิดความพึงพอใจในราคา รสชาติ และบริการ ดังนั้น จึงได้จัดโครงการพัฒนาอาชีพระยะสั้น หลักสูตรธุรกิจเครื่องตี๋มให้แก่ประชาชน เยาวชนและผู้ ที่สนใจโดยมุ่งพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต ที่มุ่งเน้นส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพตาม ความเหมาะสม และความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อพัฒนารายได้ของประชาชนโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ สร้างความชำนาญและประสบการณ์ ด้านการประกอบอาชีพรวมถึงเพื่อสร้างรายได้ และสร้างประสบการณ์ด้านทักษะการฝึกอาชีพ ซึ่งในครั้งนี้เป็นการจัดฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น โดยการ ฝึกอบรมครั้งนี้ ได้วิทยากรที่มีความรู้ความสามารถ เต็มใจที่จะถ่ายทอดประสบการณ์และเทคนิคต่างๆ ให้แก่ผู้ เข้ารับการฝึกอบรม เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายแก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ต่อไปจากความเป็นมาดังกล่าว

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบางมูลนาก จึงได้จัดกิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องรูปแบบการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพวิชาการทำธุรกิจเครื่องตี๋มให้กับประชาชนในชุมชนได้เรียนรู้และนำไปประกอบอาชีพได้

หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำ ที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระภาคทฤษฎีควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมีคุณภาพ และมีคุณธรรมจริยธรรม

๒. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน

จุดมุ่งหมาย

๑. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง
๒. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม
๓. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมาย

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี ๑๐ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ ๒๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร การทำธุรกิจเครื่องดื่ม จำนวน ๓๕ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ช่องทางการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม	<p>๑.๑ บอกความสำคัญการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <p>๑.๒ บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <p>๑.๓ บอกและหาแหล่งเรียนรู้</p> <p>๑.๔ บอกทิศทางการประกอบอาชีพ</p>	<p>๑.๑ ความสำคัญการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <p>๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ การการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <p>- ความต้องการของตลาด</p> <p>- การใช้แรงงาน</p> <p>- การจัดหาวัตถุดิบอุปกรณ์</p> <p>- การเลือกทำเลที่ตั้ง</p> <p>- ทุน</p> <p>- การเลือกใช้บรรจุภัณฑ์โลโก้</p> <p>- ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติ ในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตาม ลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิ ประเทศ และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่</p> <p>๑.๓ แหล่งเรียนรู้</p> <p>๑.๔ ทิศทางการประกอบอาชีพ</p>	<p>๑.๑ ผู้เรียน ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และ ใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน</p> <p>๑.๒ ผู้เรียน วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ</p> <p>๑.๓ ผู้เรียน ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก</p> <p>๑.๔ ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่มที่ เหมาะสมกับตนเอง</p>	๕ ชั่วโมง	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒.	ทักษะการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ เครื่องดื่ม	๒.๑ สามารถเตรียมการประกอบอาชีพการทำธุรกิจ เครื่องดื่ม	๒.๑ ชั้นเตรียมการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับในการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - ชนิดของเครื่องดื่ม - ประเภทของอุปกรณ์ในการบริการเครื่องดื่ม - ประเภทของอุปกรณ์ในการผสมเครื่องดื่ม - วิธีการจัดเก็บและการดูแลรักษาภาชนะ อุปกรณ์และเครื่องมือผสมเครื่องดื่ม - การคัดเลือกสายพันธุ์เมล็ด กาแฟ ใบชา นม - การคัดเลือกน้ำผลไม้ - วัตถุดิบ อุปกรณ์ ที่ใช้ประกอบอาชีพทำธุรกิจเครื่องดื่ม ๒.๒ ขั้นตอนการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - การจัดทำ/จัดหาวัตถุดิบ อุปกรณ์ - การเตรียมวัตถุดิบ อุปกรณ์ - การชงเครื่องดื่มแต่ละชนิด ๒.๓ ขั้นตอนการฝึกปฏิบัติการทำธุรกิจเครื่องดื่ม	๒.๑ ทบทวนความรู้เบื้องต้นในเกี่ยวกับการทำธุรกิจ เครื่องดื่ม ๒.๒ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๓ จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อมจดบันทึก ๒.๔ จัดทำแผนการเรียนรู้ การฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม ๒.๕ ดำเนินการจัดการเรียนรู้และฝึกทักษะอาชีพตามหลักสูตร และตามแผนการเรียนรู้ ๒.๖ ครูและผู้เรียนร่วมกันจัดกระบวนการเรียนรู้ ๒.๗ จดบันทึกผลการเรียนรู้ ๒.๘ ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตรกำหนด ๒.๙ ผู้เรียนปฏิบัติจริง	๓ ชั่วโมง	๒๔ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๓.	การบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพการทำธุรกิจ เครื่องดื่ม	<p>๓.๑ สามารถบริหารจัดการในการ ประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถวางแผนการ จัดการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - สามารถดูแลรักษาการ ควบคุมคุณภาพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - สามารถลดต้นทุนในการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - สามารถทำบัญชีรายรับ รายจ่ายได้ <p>๓.๒ สามารถจัดการการตลาดได้</p> <ul style="list-style-type: none"> - สามารถทำฐานข้อมูล ลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่งได้ - สามารถโฆษณาประชาสัมพันธ์ได้ - สามารถส่งเสริมการขายและการ บริการได้ 	<p>๓.๑ การบริหารจัดการในการ ประกอบ อาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <ul style="list-style-type: none"> - การวางแผนการจัดการ การทำธุรกิจเครื่องดื่ม - การดูแลรักษาการ ควบคุม คุณภาพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - การลดต้นทุนในการทำ ธุรกิจเครื่องดื่ม - การทำรายรับ รายจ่าย <p>๓.๒ การจัดการการตลาด</p> <ul style="list-style-type: none"> - การทำฐานข้อมูลลูกค้าที่ใช้บริการ / คู่แข่ง - การโฆษณา ประชาสัมพันธ์ - การส่งเสริมการขาย และ การบริการ 	<p>๓.๑ การบริหารจัดการการผลิต จัดให้ผู้เรียน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สำรวจและศึกษาแหล่งวัตถุดิบ อุปกรณ์ และ การใช้ประโยชน์ของแหล่งทรัพยากรธรรมชาติ และทุนต่างๆ - ศึกษาการลดต้นทุนในการทำธุรกิจ เครื่องดื่ม - ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัย ความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง <p>๓.๒ การบริหารจัดการการตลาด จัดให้ผู้เรียนศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการของตลาด - กำหนดทิศทางเป้าหมาย และแผนการจัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจเครื่องดื่ม - ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนด ราคาขาย การส่งเสริมการขาย จำหน่ายสินค้า ฯลฯ 	๑ ชั่วโมง	๑ ชั่วโมง

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๔.	โครงการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม	มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง	<p>๔.๑ ความหมายของโครงการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <p>๔.๒ องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <p>๔.๓ การเขียนโครงการประกอบอาชีพการทำธุรกิจเครื่องดื่ม</p> <p>๔.๔ การตรวจสอบความเป็นไปได้ของการประกอบโครงการประกอบอาชีพ การทำธุรกิจเครื่องดื่มเพื่อการมีงานทำอย่างมั่นคง</p> <p>ถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๒ ๓ ๔</p>	<p>๔.๑ วิทยากรให้ความรู้</p> <p>๔.๒ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนด้วยกัน</p>	๑ ชั่วโมง	

สื่อการเรียนรู้

๑. ศึกษาจากเอกสาร / ใบความรู้ / แผ่นพับ
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน / วิทยากร / ปราชญ์และภูมิปัญญาท้องถิ่น

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. แบบประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง (แบบ กศ.ตน.๗ (๑))
๓. แบบประเมินความพึงพอใจ (แบบ กศ.ตน.๑๐)

เกณฑ์การจบหลักสูตร

๑. มีผลการเรียนภาคทฤษฎีและปฏิบัติงานระหว่างเรียนและจบหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินจัดการศึกษาต่อเนื่องตามเกณฑ์ (แบบ กศ.ตน.๗ (๒)) โดยมีคะแนนรวม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๓. มีความพึงพอใจระดับ ดี ขึ้นไป